

11.41x25.97	1	עמוד 20	השבוע	מערב -	04/10/2018	65397157-3
המכללה האקדמית להנדסה סמי שמעון 7909' יהודה חד - 2602						

«הנדסה בראש»

נמשכת הירידה במספר הסטודנטים במדעי החברה

עפר לבנת

נמשך המשבר במדעי הרוח והחברה. בעשור האחרון חלה ירידה של 4% בקרב הסטודנטים הבורחים ללמוד מדעי החברה, הירידה חדה ביותר מבין התחומים השונים, כאשר ירידה דומה, של 3.6%, נרשמה במדעי הרוח. כך עולה מנתוני המועצה להשכלה גבוהה לשנת תשע"ח, המתפרסמים הבוקר לקראת פתיחת שנת הלימודים האקדמית בעוד שבוע וחצי. במל"ג מציינים כי מתוכננת תוכנית רב שנתית מקיפה לקידום מדעי הרוח באוניברסיטאות, בתקציב של כ-100 מיליון שקלים, כשעיקר התקציבים יהיו לטובת חיזוק המחקר, פיתוח תוכניות לימוד חרשות ומינוף התארים הדו-חוגיים, המשלבים את לימודי מדעי הרוח עם דיסציפלינות אחרות. מנגד, מי שמתחזקים על חשבון מדעי הרוח והחברה הם לימודי ההנדסה המתבססים בצמרת התחומים המבוקשים ושומרים על עלייה מתונה אך עקבית של כ-2% עם 34,661 סטודנטים, כשבמקביל לימודי

המתמטיקה, סטטיסטיקה ומדעי המחשב רשמו עלייה של 3.5% עם 15,553 סטודנטים. שר החינוך ויו"ר המל"ג, נפתלי בנט אמר: "עברנו מדרוש לזינוק בלימודי ההנדסה וההייטק בישראל. כך נראית מהפכה. צריך יותר מהנדסים ויותר לומדי מחשבים, זה מחזק את המשק ומחזק את מדינת ישראל. לאחר שבמשך עשרות שנים פעלו בדיוק הפוך, פעלנו להיפוך המגמה על ידי עידוד יותר סטודנטים ללמוד מקצועות הייטק על פני משפטים, מנהל עסקים ומדעי הרוח. אני שמח שביצענו תיקון חשוב זה". התחומים הנמצאים בתחתית הטבלה והכי פחות מבוקשים ע"י הסטודנטים הם חקלאות 0.5%, אדריכלות - 1%, רפואה 1.1%, המדעים הפיסיקליים - 1.4% והמדעים הביולוגיים עם 2.5%. יו"ר ות"ת, פרופ' יפה זילברשץ אמרה: "בזכות תמריצים בהיקף של מאות מיליוני שקלים, הצלחנו להביא לשינוי אמיתי במסלולי הלימוד בישראל: הרבה יותר לימודי הנדסה והייטק ופחות לימודים במסלולים שבהם השוק מוצף כמו משפטים ומנהל עסקים".

פרופ' יהודה חד

נתונים מעודדים

נתוני המל"ג המתפרסמים היום מעודדים ביותר ומראים כי תחום ההנדסה מושך אליו יותר ויותר צעירים וצעירות ישראלים ברחבי הארץ שמעוניינים ללמוד אותו ולהתמקצע בו. אלא שבינתיים, לצד העלייה במספר הסטודנטים בתחום, על פי ההערכות במשק מורגש מחסור חמור של כ-3,000 מהנדסים בישראל. כדי למלא את המחסור במהנדסים המורגש בשנים האחרונות, יש צורך בגמישות אקדמית, שתשנה את צורת הלמידה לכוון המותאמת גם לתעשייה. יש ליצור מוקדי התנסות עבור הסטודנטים, ולהשקיע מאמצים בחיבור אנשי התעשייה לאקדמיה ולשלב אל סגל ההוראה אנשי שטח, שמכירים את דרישות ההייטק. כך ייווצר מעגל משוב, שיאפשר לתעשייה ולאקדמיה לשלב כוחות בהצמחת עוד "מובילאיי" ישראלית. בנוסף יש לפעול להגדלת מספר הסטודנטיות הנשים בחוגי ההנדסה. בכל רמות התארים האקדמיים, נשים מהוות

רוב על ספסלי האקדמיה, אלא שבתחומי ההנדסה, מהוות הנשים רק 27% מהלומדים, כך מגלים נתוני המל"ג העדכניים. המדינה הצהירה כבר על תמיכתה בשילוב נשים בתעשייה, ואף מתקצבת מוסדות אקדמיים על כל סטודנטית שבחרת במקצועות ההנדסה, אך בסופו של דבר, נשים רבות בוחרות לא לעסוק בתחום, והשקעה של עשרות מיליוני שקלים יורדת לטמיון והמדינה מפסידה מהנדרסות מוכשרות. יש צורך בתוכנית לאומית מקיפה שתשקיע מחשבה בשילוב נשים בלימודי ההנדסה ובשוק העבודה שלאחריהן. נראה כי נתוני המל"ג מצביעים על פוטנציאל אדיר לצמצום המחסור, שתעשיית ההייטק זועקת לגביו כל כך, אולם לשם כך יש צורך בשינוי דפוסי חשיבה ובהקצאת המשאבים בצורה מושכלת יותר, לעבר ניצול ההון האנושי לטובת צורכי המשק. הכותב הוא נשיא SCE, המכללה האקדמית להנדסה ע"ש סמי שמעון